

De Puzzel van Waspik

Puzzelstuk 6: Zonnepanelen op daken en op land

09-01-2026

Thema	Energie opwekken
Wat gebeurt er? (Project)	Zonnepanelen op daken en op land
Wat houdt het in?	Verkennen en benutten van zon op daken (woningen, bedrijven, agrariërs) en zonnevelden bij Scharlo
Wat levert het op? / Wat is het streven?	Extra duurzame stroom uit Waspik
Status	On hold / beperkt uitvoerbaar door netcapaciteit ¹
Met welke projecten uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024–2027 hangt dit puzzelstuk samen?	1, 7, 18, 19, 27
Tijdspad (indicatief)	n.t.b. (afhankelijk van netverzwaring)
Rol gemeente	Regie op ruimtelijke kaders, vergunningen en afstemming met Enexis ²
Rol WEN	Verkennen van collectieve projecten zodra netruimte beschikbaar is

Wat houdt dit puzzelstuk in?

Zonne-energie is een belangrijke bouwsteen binnen de energietransitie van Waspik. Met behulp van zonenergie kan lokaal duurzame elektriciteit worden opgewekt. Wat lokaal wordt opgewekt, hoeft niet ergens anders te worden geproduceerd en draagt daarmee bij aan het verminderen van fossiele energie.

Binnen dit puzzelstuk wordt gekeken naar verschillende mogelijke locaties voor zonne-energie, los van hoe en door wie deze worden geplaatst, met een duidelijke voorkeursvolgorde. Eerst wordt gekeken naar bestaande daken, daarna pas naar zonnevelden op land.

De belangrijkste locaties die hierbij in beeld zijn:

- daken van woningen in Waspik;
- daken van bedrijven op bedrijventerrein Scharlo en Maasoever;
- daken bij agrarische bedrijven in het buitengebied;

¹ De maximale hoeveelheid elektriciteit die het netwerk kan vervoeren. [\(Link\)](#)

² Netbeheerder die verantwoordelijk is voor het regionale elektriciteits- en gasnet. [\(Link\)](#)

- maatschappelijke voorzieningen zoals sporthal en scholen, cultureel centrum en sportvoorzieningen;
- zonnevelden binnen aangewezen gebieden. (GODE³)

Ontwikkeling van zonne-energie in Waspik

De afgelopen jaren is het aantal zonnepanelen in Waspik sterk toegenomen. Dit geldt met name voor zonnepanelen op woningen. Onderstaande tabel laat zien hoe het aantal geregistreerde installaties zich heeft ontwikkeld.

Aantal geregistreerde installaties met zonnepanelen (woningen)

Bron: CBS – Statistiek Zonnepanelen (exportdatum 10 december 2025)

Gebied	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Waspik beneden	90	115	0	205	280	392	468
Waspik boven	25	30	55	70	88	122	155
Industrieterrein Waspik	–	–	–	–	–	5	5
Waspik totaal	120	145	60	275	368	514	623

Deze cijfers laten zien dat zonne-energie zich vooral bij particuliere woningen sterk heeft ontwikkeld. De tabel is gebaseerd op geregistreerde installaties uit landelijke CBS-gegevens en geeft daarmee een betrouwbaar beeld van de trend in Waspik.

Landelijke ontwikkelingen en effecten op Waspik

Landelijk is te zien dat de groei van zonne-energie afvlakt. In 2024 groeide het opwekvermogen met circa 4,3 GWp, terwijl dit in 2022 en 2023 nog hoger lag. Vooral bij kleinere projecten, zoals zonnepanelen op woningen, is de groei afgenomen.

Belangrijke oorzaken zijn:

- dalende energieprijzen en het berekenen van terugleverkosten door energieleveranciers;
- onzekerheid over beleid van de landelijke overheid;
- de beëindiging van de salderingsregeling⁴ per 1 januari 2027;
- toenemende netcongestie⁵.

³ [Beleidsvisie GODE](#)

⁴ Regeling waarbij zonnestroom wordt verrekend met verbruik (eindigt per 1 januari 2027). ([Link](#))

⁵ Overbelasting van het elektriciteitsnet; vergelijkbaar met filevorming. ([Link](#))

Daarnaast valt op dat steeds meer projecten met een SDE++-subsidie⁶ niet doorgaan vanwege beperkte transportcapaciteit. Dit gaat dan om grotere projecten, zoals zonnepanelen op bedrijfsdaken en zonneparken. Deze landelijke ontwikkelingen zijn ook merkbaar in Waspik.

Netcongestie als beperkende factor

Een belangrijke randvoorwaarde voor verdere groei van zonne-energie is de beschikbaarheid van netcapaciteit of andere slimme oplossingen. Het elektriciteitsnet in en rond Waspik is beperkt belastbaar. Hierdoor kunnen nieuwe installaties niet altijd worden aangesloten of moeten plannen worden aangepast of uitgesteld.

Dit betekent dat:

- zon op dak niet altijd direct kan worden uitgebreid;
- zonnevelden afhankelijk zijn van netverzwaring;
- combinaties met opslag en slimme sturing⁷ steeds belangrijker worden.

Zonne-energie wordt daarom nadrukkelijk in samenhang bekeken met andere puzzelstukken, zoals netcapaciteit, opslag van elektriciteit en slimme sturing.

Kansen en doorkijk

Ondanks deze beperkingen blijven er kansen voor zonne-energie. Steeds vaker kunnen installaties tijdelijk worden afgeschakeld bij negatieve stroomprijzen. Ook worden zonnepanelen vaker gecombineerd met batterijen, zodat opgewekte stroom kan worden opgeslagen voor later gebruik.

Voor Waspik betekent dit dat zonne-energie:

- een blijvende rol speelt in de energiemix;
- vooral kansrijk blijft op daken;
- afhankelijk is van systeemkeuzes in het DUP⁸.

Zon op land blijft mogelijk binnen aangewezen gebieden, maar is sterk afhankelijk van economische haalbaarheid, netcapaciteit en samenhang met andere energieopgaven. Waar wellicht ook nog kansen liggen, is in PV-T (PhotoVoltaic-Thermal) panelen of volledige thermische panelen (zonnecollectoren), maar hier moet ook nog nader onderzoek naar worden gedaan.

⁶ Landelijke subsidie voor grootschalige duurzame energieprojecten. [\(Link\)](#)

⁷ Automatische afstemming van opwek, opslag en verbruik.

⁸ Het uitvoeringsplan waarin staat welke stappen een dorp de komende jaren zet in de energietransitie en in welke volgorde. [\(Link\)](#)

Relatie met andere puzzelstukken

Zonnepanelen hangen nauw samen met:

- netcapaciteit en afstemming met Enexis;
- opslag van elektriciteit (thuis- en collectieve batterijen);
- de ontwikkeling van een energiegemeenschap⁹;
- keuzes rondom grootschalige opwek zoals windenergie.

Daarom wordt zonne-energie niet los beoordeeld, maar als onderdeel van het totale energiesysteem van Waspik.

Rolverdeling

De gemeente Waalwijk is verantwoordelijk voor het vaststellen van de ruimtelijke kaders voor zonne-energie, ondersteunt initiatiefnemers bij vergunningverlening en zorgt voor afstemming met Enexis en andere relevante partners over netcapaciteit en inpassing in het energiesysteem. Vanuit deze rol bewaakt de gemeente de samenhang met andere ruimtelijke en beleidsmatige ontwikkelingen binnen Waspik.

WEN verkent, in aansluiting hierop, de mogelijkheden voor collectieve zonneprojecten en ondersteunt lokale initiatieven zodra daarvoor voldoende netruimte beschikbaar is. Daarbij richt WEN zich op het verbinden van partijen en het benutten van kansen om zonne-energie zoveel mogelijk lokaal en gezamenlijk te organiseren.

⁹ Samenwerking waarin inwoners en bedrijven gezamenlijk energie opwekken, gebruiken of delen. [\(Link\)](#)